

Ολοκληρώθηκε η εκδήλωση «Φιλανθρωπία και Κοινωνική Ευθύνη: Από το Βυζάντιο στη Σύγχρονη Κοινωνική Δράση»

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλονίκης](#)

Με ιδιαίτερη επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή κοινού, πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 13 Ιουνίου 2026, στο Παπάφειο Ορφανοτροφείο Θεσσαλονίκης, η εκδήλωση - ημερίδα με θέμα «Φιλανθρωπία και Κοινωνική Ευθύνη: Από το Βυζάντιο στη Σύγχρονη Κοινωνική Δράση», την οποία διοργάνωσε η ΑμΚΕ «Βυζαντινή Θεσσαλονίκη», στο πλαίσιο των εκδηλώσεων των φετινών Παυλείων.

Η ημερίδα φιλοξενήθηκε σε έναν χώρο με ιδιαίτερο συμβολισμό, το ιστορικό Παπάφειο Ορφανοτροφείο Θεσσαλονίκης, το οποίο αποτελεί διαχρονικό σημείο αναφοράς της κοινωνικής προσφοράς και της φιλανθρωπικής μέριμνας στην πόλη

μας. Η επιλογή του χώρου συνδέθηκε άμεσα με τη θεματική της εκδήλωσης, καθώς η πορεία και η προσφορά του Παπαφείου αποτελούν ζωντανή μαρτυρία της έμπρακτης αγάπης προς τον συνάνθρωπο και της ευεργετικής δράσης που αναπτύχθηκε στη Θεσσαλονίκη από τον 19ο αιώνα έως τις ημέρες μας.

Πριν την έναρξη της ημερίδας, παρουσιάστηκε σύντομο απόσπασμα από παλιά αφιερωματική εκπομπή για τον αείμνηστο εθνικό ευεργέτη Ιωάννη Παπάφη, που είχε πραγματοποιήσει με την ιδιότητα του δημοσιογράφου ο νυν Υφυπουργός Μακεδονίας - Θράκης κ. Κωνσταντίνος Γκιουλέκας. Την έναρξη της εκδήλωσης, άνοιξε η σύντομη ομιλία της κας Χαράς Παπαδοπούλου, Γεν. Γραμματέας της Αμκε «Βυζαντινή Θεσσαλονίκη», η οποία και καλωσόρισε τους παρευρισκομένους στην παρούσα εκδήλωση που πραγματοποιείται στο παρόν ιστορικό κτίριο της πόλης.

Ακολούθως, χαιρέτισαν με σύντομες ομιλίες: ο Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Νικόλαος Παπαϊωάννου (αρμόδιος για θέματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης), ο Υφυπουργός Μακεδονίας - Θράκης κ. Κωνσταντίνος Γκιουλέκας, ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Σταύρος Καλαφάτης, ο Βουλευτής (ΝΔ) Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ευστράτιος Σιμόπουλος, η εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης κα Ουρανία Θρασκιά, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Στυλιανός Αγγελούδης και ο Γενικός Διευθυντής της ΕΡΤ3 κ. Άρης Παναγιωτίδης. Οι ομιλούντες, εξήραν τη σημασία της κοινωνικής αλληλεγγύης και της συνεργασίας μεταξύ Εκκλησίας, Πολιτείας, τοπικών φορέων και κοινωνίας των πολιτών για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών της εποχής μας.

Στην ημερίδα παρέστησαν, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βελεστίνου κ. Δαμασκηνός, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αμορίου κ. Νικηφόρος, Καθηγούμενος της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Βλατάδων και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑμΚΕ «Βυζαντινή Θεσσαλονίκη», ο π. Βαρθολομαίος Κωτούλας εκπρόσωπος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Κρήνης κ. Ιουστίνου, ο Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Δημήτριος Κούβελας, εκπρόσωποι των Ενόπλων Δυνάμεων, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης κ. Δημήτριος Γαλαμάτης, ο Περιφερειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας κ. Αλέξανδρος Κόπτης, ο Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης κ. Χρήστος Ρουμπίδης, εκπρόσωποι φορέων και συλλόγων της πόλης, ο Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης π. Φώτιος Ζαρζαβατσάκης, ο υπεύθυνος του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης π. Δαμασκηνός Πέτικας, υπεύθυνοι κληρικοί των Ενοριακών Φιλοπτώχων Ταμείων, μέλη των Ενοριακών Φιλοπτώχων Ταμείων, η Διευθύντρια του Παπαφείου Ιδρύματος κα Σουσάνα Καραβέλη, τα μέλη των Δ.Σ.: Παπαφείου Ιδρύματος και ΑμΚΕ «Βυζαντινή Θεσσαλονίκη», απόφοιτοι του Παπαφείου Ιδρύματος, τρόφιμοι και πλήθος κόσμου.

Η επίσημη έναρξη της ημερίδας, πραγματοποιήθηκε από τον Ποιμενάρχη,

Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεο, ως Πρόεδρος της ΑμΚΕ «Βυζαντινή Θεσσαλονίκη», με την εναρκτήρια ομιλία του, η οποία είχε ως θέμα: «Η Φιλανθρωπία ως η θεμελιώδης έκφραση της χριστιανικής αγάπης και ενσυναίσθησης. Η περίπτωση της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης διαχρονικά και το σύγχρονο φιλανθρωπικό έργο αυτής».

Στην εμπειριστατωμένη ομιλία του, ο Μητροπολίτης κ. Φιλόθεος, ανέδειξε τη φιλανθρωπία ως βασικό γνώρισμα της εκκλησιαστικής ζωής και ως ουσιώδη έκφραση της αγάπης του Χριστού προς κάθε άνθρωπο. Υπογράμμισε ότι η φιλανθρωπία της Εκκλησίας δεν εξαντλείται σε μία απλή παροχή υλικής βοήθειας, αλλά συνιστά βαθιά πνευματική πράξη, η οποία πηγάζει από την αναγνώριση της ιερότητας και της μοναδικότητας κάθε ανθρώπινου προσώπου.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη σημασία της ενσυναίσθησης, η οποία επιτρέπει στον άνθρωπο να προσεγγίζει τον πόνο, τις ανάγκες και τις αγωνίες του συνανθρώπου του όχι από απόσταση, αλλά με αληθινή συμμετοχή και αγάπη. Όπως επεσήμανε, σε μία εποχή έντονων κοινωνικών μεταβολών, οικονομικών δυσκολιών και αυξανόμενης απομόνωσης, η ενσυναίσθηση και η αλληλεγγύη αποτελούν θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Ο Ποιμενάρχης κ. Φιλόθεος αναφέρθηκε ακόμη στη διαχρονική πορεία της φιλανθρωπικής παρουσίας της Εκκλησίας στη Θεσσαλονίκη, επισημαίνοντας ότι από τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες μέχρι σήμερα η τοπική Εκκλησία υπήρξε σταθερά παρούσα δίπλα στον άνθρωπο που δοκιμάζεται. Μνημόνευσε τη συμβολή της Εκκλησίας κατά τις περιόδους των πολέμων, της προσφυγιάς, της Μικρασιατικής Καταστροφής, της Κατοχής και των δύσκολων μεταπολεμικών χρόνων, όταν οι ενορίες και τα εκκλησιαστικά ιδρύματα λειτούργησαν ως εστίες ανακούφισης, προστασίας και ελπίδας.

Ξεχωριστή θέση στην ομιλία του κατέλαβε η παρουσίαση του σύγχρονου φιλανθρωπικού έργου της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Ο Παναγιώτατος παρουσίασε αναλυτικά στοιχεία από τη δράση των κοινωνικών δομών της τοπικής Εκκλησίας, επισημαίνοντας ότι μόνο κατά το έτος 2025 διατέθηκαν περισσότερα από 3.800.000 ευρώ για την υποστήριξη χιλιάδων συνανθρώπων μας.

Ειδικότερα, αναφέρθηκε στη λειτουργία των δεκαεπτά ενοριακών συσσιτίων, των κοινωνικών παντοπωλείων, των τραπεζών αίματος, των κοινωνικών φροντιστηρίων, των ιματιοθηκών, του κοινωνικού ιατρείου, των φοιτητικών ξενώνων και των κατασκηνωτικών προγραμμάτων της Ιεράς Μητροπόλεως, καθώς και στην οικονομική ενίσχυση ιδρυμάτων, πολύτεκνων οικογενειών, φοιτητών, απόρων και αστέγων συμπολιτών μας.

Παράλληλα, παρουσίασε τις πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται για την ενίσχυση των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, καθώς και τα έργα αναβάθμισης των κατασκηνωτικών εγκαταστάσεων στο Γομάτι Χαλκιδικής, τα οποία αναμένεται να προσφέρουν ακόμη περισσότερες δυνατότητες φιλοξενίας και στήριξης παιδιών και νέων.

Ιδιαίτερα συγκινητική υπήρξε η αναφορά του Παναγιωτάτου στους ανθρώπους που στηρίζουν καθημερινά το φιλανθρωπικό έργο της Εκκλησίας. Τόνισε ότι πίσω από κάθε γεύμα που προσφέρεται, κάθε δέμα τροφίμων, κάθε οικονομική ενίσχυση, κάθε φοιτητική υποτροφία και κάθε πράξη αλληλεγγύης βρίσκονται πρόσωπα που αφιερώνουν χρόνο, κόπο και αγάπη, μετατρέποντας την πίστη σε έμπρακτη προσφορά.

Ακολούθησε το επιστημονικό πάνελ με θέμα «Από τη Βυζαντινή Φιλανθρωπία στο Σύγχρονο Κοινωνικό Κράτος: Η Κληρονομιά της Κοινωνικής Αλληλεγγύης», υπό τον συντονισμό του Καθηγητή Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνου Κωτσιόπουλου.

Ο κ. Χρήστος Τσιρώνης, καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ. ανέπτυξε τη θεολογική και κοινωνική διάσταση της φιλανθρωπίας κατά τη βυζαντινή περίοδο, αναδεικνύοντας τη σύνδεση της εκκλησιαστικής ζωής με τη μέριμνα για τον πάσχοντα άνθρωπο.

Ο κ. Αθανάσιος Τζιερτζής, Διδάκτωρ Γενικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας και διδάσκων στο Τμήμα Θεολογίας στο Α.Π.Θ., παρουσίασε την εξέλιξη της φιλανθρωπικής δράσης της Εκκλησίας κατά τους οθωμανικούς και νεότερους χρόνους, φωτίζοντας σημαντικές πτυχές της κοινωνικής προσφοράς του Γένους.

Η κα Αριάδνη Μουταφίδου, Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου της Βιέννης, καθηγήτρια και Σύμβουλος Ευρωπαϊκής Ιστορίας στις Ευρωπαϊκές Σπουδές στο Ε.Α.Π, αναφέρθηκε στην προσωπικότητα, το έργο και την κληρονομιά του μεγάλου εθνικού ευεργέτη Ιωάννη Παπάφη, αναδεικνύοντας τη διαχρονική σημασία της ευεργεσίας ως πράξης κοινωνικής ευθύνης.

Τέλος, ο Πρόεδρος της ΖΑΝΑΕ Α.Ε. και του Δικτύου Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Αρωγής κ. Νικόλαος Πέντζος ανέπτυξε τη συμβολή της επιχειρηματικής κοινότητας και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στη στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και στη δημιουργία ισχυρών δικτύων κοινωνικής προστασίας.

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας πραγματοποιήθηκαν τιμητικές βραβεύσεις προσώπων και φορέων για τη σημαντική προσφορά τους στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης. Τα πρόσωπα που τίμηθηκαν ήταν: ο κ. Γεώργιος Μυλωνάς, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ALUMIL, ο κ. Δημήτριος Λακασάς, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρίας Olympia Electronics A.E., ο κ. Νικόλαος Πέντζος, Πρόεδρος του «ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΑΡΩΓΗΣ» και η κα. Μυσρίνη Τσιάρα, εκπρόσωπος κυριών, που διακονούν με το έργο τους τα συσσίτια της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Το τιμητικό βραβείο, αποτελεί πρωτότυπο έργο της Αρχιτέκτονα - Εικαστικού κας Αναστασίας Καραδημητρίου το οποίο και το προσέφερε ευγενικά.

Στο τέλος της ημερίδας παρουσιάστηκε ένα ιδιαίτερα συγκινητικό βίντεο, από το ιστορικό αρχείο της ΕΡΤ, μέσα από το οποίο οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να δουν βιντεοσκοπημένα κλιπς της δεκαετίας του '30, που παρουσίαζαν τη ζωή των παιδιών μέσα στο Ίδρυμα. Σκηνές από την συμμετοχή των παιδιών στα εργαστήρια εκμάθησης τεχνών, ξυλογλυπτικής, ξυλουργικής, ραπτικής, σιδηρουργίας κα, στις οποίες εκπαιδεύονταν για να καταστούν άξιοι πολίτες του ελληνικού κράτους, προκειμένου «...επανερχόμενα στην κοινωνία, να κερδίζουν τον άρτον δι' εντίμου εργασίας», όπως ρητά δήλωνε στην διαθήκη ο εθνικός ευεργέτης Ιωάννης Παπάφης.

Μετά το τέλος της ημερίδας, οι μπάντες της Ανωτάτης Στρατιωτικής Διοικήσεως Ηπείρου - Μακεδονίας (Α.Σ.Δ.Η.Μ.), καθώς και η μπάντα του Δήμου Θεσσαλονίκης, παιάνισε διάφορα τραγούδια, υπό την καλλιτεχνική επιμέλεια του κ. Γεωργίου Πατρώνα, αναπληρωτή καθηγητή του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Για τα παιδιά αλλά και για όλους τους παρευρισκόμενους οι οργανωτές παρέθεσαν υπαίθρια τράπεζα, με «βυζαντινά» νηστήσιμα εδέσματα στον όμορφο υπαίθριο χώρο του Παπαφείου Ιδρύματος.

Η ημερίδα ολοκληρώθηκε μέσα σε κλίμα δημιουργικού προβληματισμού και γόνιμου διαλόγου, αναδεικνύοντας τη διαχρονική αξία της φιλανθρωπίας ως έκφρασης αγάπης, κοινωνικής ευθύνης και έμπρακτης αλληλεγγύης. Παράλληλα, κατέστη σαφές ότι η συνεργασία Εκκλησίας, Πολιτείας, επιστημονικής κοινότητας

και κοινωνικών φορέων μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των σύγχρονων κοινωνικών προκλήσεων και στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας περισσότερο ανθρώπινης, δίκαιης και συνεκτικής.

Στην επιτυχία της όλης εκδήλωσης, συνέβαλαν: η Ιερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης, η Δ.Ε.Θ. ΗΕΛΕΧΡΟ, Φεστιβάλ Βιβλίου Θεσσαλονίκης, η Ένωση Επαγγελματιών Μαγείρων Ελλάδος, η Συντεχνία Καταστηματαρχών Ζαχαρο-πλαστών Θεσσαλονίκης και τα Αρτοζαχαροπλαστεία Κουκουμέρια.

Η εκδήλωση τέθηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας - Θράκης), της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και του Δήμου Θεσσαλονίκης, ενώ χορηγοί επικοινωνίας ήταν η ΕΡΤ3 και οι ραδιοφωνικοί σταθμοί 95,8fm και 102fm.

